

Afdelingsbrochure

Palliatieve eenheid

Mevrouw, mijnheer

Om uw opname zo vlot mogelijk te laten verlopen, geven we u graag meer informatie over de voorbereiding en het algemene verloop van uw verblijf op de palliatieve eenheid van ons ziekenhuis. Met deze brochure

geven we informatie over de afdeling, het team en de opnameprocedure. Indien bepaalde zaken onduidelijk zijn of indien u meer informatie wenst, kunt u steeds contact opnemen met de afdeling.

Onder palliatieve zorg verstaan we de totale zorg voor de persoon wiens ziekte niet meer te genezen is en waarbij er getracht wordt een zo groot mogelijke levenskwaliteit te realiseren voor de patiënt en zijn omgeving (familie en vrienden). Dit houdt vooreerst in dat we zo goed mogelijk proberen om lichamelijke pijn en andere ongemakken onder controle te houden. Daarnaast wordt er aandacht gegeven aan psychosociale en spirituele ondersteuning: er wordt tijd en ruimte gemaakt om te luisteren naar het verhaal van de patiënt, zijn vragen naar zingeving, zijn wensen, ...

De palliatieve eenheid van het AZ Nikolaas bevindt zich op campus Beveren waar plaats is voor acht patiënten. De afdeling is gevestigd in een afzonderlijk gebouw naast het ziekenhuis. Van zodra u op de afdeling binnenkomt, merkt u dat er een huiselijke sfeer heerst: de warme kleuren van de muren, de gezellige living en keuken, de badkamer en de situering van de kamers rond de verpleegpost. Elke kamer is voorzien van eigen sanitair, een relaxzetel, een ijskast, televisie, radio-cd speler en telefoon. Er is eveneens mogelijkheid om gebruik te maken van het internet. De kamer kan ingericht worden met persoonlijke zaken zoals eigen nachtlampje, klein kastje, eigen bedlinnen, bloemen en planten, ... Alle kamers beschikken over een gemeubeld buitenterras en er is mogelijkheid om te genieten van de mooie tuin.

De patiënt en zijn familie kunnen gebruik maken van de leefruimte: naar TV kijken met vrienden, een kop koffie drinken aan tafel, muziek beluisteren, wat uitrusten of lezen. Een groot terras maakt dat in de zomer een aantal activiteiten buiten mogelijk zijn.

Verder is er ook een 'stille' ruimte die kan gebruikt worden om tot rust te komen, een boek te lezen, ...

Een badkamer met speciaal uitgerust bad en douche maakt het mogelijk om patiënten te laten genieten van een relaxerend bad.

De familie kan, wanneer zij dit wenst, betrokken worden bij de zorgverlening.

De artsen en het voltallige team van de afdeling heten u van harte welkom en hopen uw verblijf zo comfortabel mogelijk te maken.

Vorbereiding op uw opname

De arts van de afdeling bekijkt en bespreekt samen met u de medicatie alsook de mogelijke aanpassingen.

Thuismedicatie

Het bekomen van een actueel overzicht van thuismedicatie is een gedeelde verantwoordelijkheid tussen u en uw zorgverlener.

Bij opname is het belangrijk dat u uw thuismedicatie meebrengt (in de originele verpakking met vermelding van de in te nemen dosis en het tijdstip van inname) en deze aan de verpleegkundige bezorgt.

Tijdens uw verblijf levert de ziekenhuisapothek uw medicijnen. Het kan zijn dat hierdoor overgeschakeld wordt op een gelijkaardig product aanwezig in het ziekenhuis. Parafarmacie (vitamines, supplementen, ...) kunt u van thuis meebrengen en gebruiken. Het gebruik van andere thuismedicatie wordt enkel toegestaan in uitzonderlijke gevallen. Indien u nog vragen heeft, aarzel dan niet om uw arts of verpleegkundige hierover aan te spreken.

Zorgplanning

Indien u beschikt over documenten in verband met uw zorg vanuit thuiszorg, zorg in woonzorgcentrum, ... of indien u specifieke wensen heeft in verband met het (al dan niet) krijgen van bepaalde zorgen, gelieve dit mee te delen aan de verpleegkundige van de afdeling.

Opnamecriteria

De palliatieve eenheid beoogt een globale zorgverlening aan personen die omwille van een levensbedreigende aandoening, waar geen genezing mogelijk is, nood hebben aan een multidisciplinaire aanpak van klachten en symptomen.

Een tijdelijke opname is eveneens mogelijk: om bijvoorbeeld de pijn- en symptoomcontrole op punt te zetten, of om de familie tijdelijk te ontlasten.

Opnameprocedure

Hierin beschrijven we de te volgen stappen wanneer men voor een patiënt een opname overweegt.

- Contactname vanuit de aanvrager. Dit kan zowel telefonisch als schriftelijk; via mail of via bezoek aan de afdeling.
Mogelijke aanvragers:
 - de patiënt zelf of zijn familie;
 - de behandelende arts (huisarts of specialist);
 - het palliatief supportteam;
 - de thuiszorg; thuisverpleging, palliatief netwerk;
 - de Sociale dienst van het ziekenhuis.
- De palliatieve eenheid bezorgt een aanvraagformulier tot opname aan de aanvrager. In dit formulier wordt zowel medische als algemene informatie opgenomen. De doorverwijzer en de behandelende arts dienen dit document volledig in te vullen.
- De ingevulde aanvraag tot opname kan persoonlijk aan de afdeling worden afgegeven of via mail worden doorgestuurd.
- Aan de hand van de verkregen informatie beslist het team of de patiënt in aanmerking komt voor opname. De aanvrager wordt op de hoogte gesteld van deze beslissing. Indien er plaats is op de palliatieve eenheid kan onmiddellijk tot opname worden overgegaan. Bij plaatsgebrek wordt de patiënt op de wachtlijst geplaatst en wordt er naar alternatieven gezocht.
- Het ziekenfonds komt volledig tussen in de opnamekosten op de afdeling (vergelijkbaar met een gewone ziekenhuisopname).

Geïnformeerde toestemming

AZ Nikolaas respecteert de rechten van de patiënt: het beleid kan worden nagelezen op de website www.aznikolaas.be. Een folder omtrent de rechten en de plichten van de patiënt is eveneens beschikbaar: vraag dit gerust aan de hoofdverpleegkundige van de afdeling.

Elke behandeling of therapie die u ondergaat, kan enkel gebeuren met uw toestemming. Dit nadat u geïnformeerd bent over de voor- en nadelen, de alternatieven (indien deze er zijn), de mogelijke bijwerkingen, de financiële aspecten, ... Voor sommige behandelingen (bv. verzoek tot euthanasie) kan uw arts u vragen dit schriftelijk vast te leggen in een document (Informed consent). Er zal aan de patiënt of zijn vertegenwoordiger voor opname of ten laatste de dag van opname gevraagd worden om toestemming te geven tot opname op de palliatieve eenheid, waarbij u akkoord gaat met het palliatief zorgconcept.

Inschrijving bij opname

Op de afgesproken dag van opname meldt u zich aan aan de inschrijvingskiosk in de inkomhal van campus Beveren - Oude Zandstraat. Via de ondergrondse parking komt u in het ziekenhuis terecht. Daarna gaat u naar de inschrijvingsbalie waar de administratieve kant van uw opname geregeld wordt. Wordt u opgenomen buiten de openingsuren van de inschrijvingsbalie, dan volgt u via de inkomhal de weg naar de afdeling.

Na uw inschrijving gaat u naar de verpleegafdeling waar een verpleegkundige u verder zal begeleiden.

- Afdeling palliatieve zorgen bevindt zich in straat 8 (apart gebouw naast het ziekenhuis, in de tuin gelegen).

Wanneer u via ziekenvervoer op de afdeling wordt opgenomen zal men u rechtstreeks naar de afdeling brengen en kan uw familielid nadien het administratieve luik via de inschrijvingsbalie in orde brengen.

Team

Tijdens uw verblijf kunt u met verschillende personen van het multidisciplinair team dat u zal verzorgen in contact komen. Al onze artsen en medewerkers dragen een identificatiebadge.

AZ Nikolaas is een opleidingscentrum voor arts-specialisten, huisartsen in opleiding en studenten geneeskunde/paramedici/verpleegkundigen en ondersteunend personeel die u op de afdeling kunt ontmoeten.

In deze rubriek lichten we de verschillende zorgverstrekkers en andere medewerkers toe. Indien u vragen heeft, helpen zij u graag verder.

Artsen

Op vaste tijdstippen (dinsdag tussen 12.00 en 14.00 uur en donderdag tussen 13.00 en 15.00 uur) komt de arts bij u langs om samen met u uw behandelings- en begeleidingsplan te bespreken. Daarnaast is de arts steeds telefonisch bereikbaar en zal hij op facultatieve momenten en wanneer noodzakelijk op de afdeling langskomen om u en uw familie bij te staan.

Bij afwezigheden van de arts kunnen toermomenten wijzigen. Tijdens het weekend is er steeds een arts telefonisch van wacht.

Aarzel niet om tijdens deze contacten met uw arts vragen te stellen over uw gezondheidstoestand, uw behandeling, uw medicatie of andere noden. Uw familie of vertrouwenspersoon kan (mits uw toestemming) eveneens medische informatie inwinnen tijdens het bezoek van de arts. Indien deze momenten niet geschikt zijn, kan hiervoor een specifieke afspraak gemaakt worden (via het secretariaat van de arts of via de verpleging van de afdeling). Medische informatie wordt niet via de telefoon doorgegeven om uw privacy te waarborgen.

Huisarts

Uw huisarts is steeds welkom op de afdeling om u te bezoeken en te begeleiden. Uw huisarts heeft binnen onze afdeling ook de mogelijkheid om u verder medisch te blijven begeleiden onder supervisie van de afdelingsarts. Dit kan wanneer u dit zelf wenst en indien uw huisarts dit praktisch kan regelen.

Verpleegkundigen

Een team van verpleegkundigen en studenten onder leiding van **hoofdverpleegkundige Ilse De Jaeck** engageert zich om u de meest optimale zorg te bieden met oog voor lichamelijk comfort, psychologische noden en existentiële vragen.

Bij hen kunt u ook terecht met al uw vragen. Indien nodig brengen zij uw vragen en wensen over aan uw behandelend arts, de psycholoog of andere zorgverleners. Over bepaalde behandelingen en zorgaspecten zijn informatiebrochures aanwezig op de afdeling.

Schoonmaak

Orde en netheid zijn belangrijk in een ziekenhuis. Dagelijks komen de mensen van de schoonmaakdienst hiervoor langs op uw kamer.

Logistieke medewerker

De logistieke medewerker helpt bij het rondbrengen van de maaltijden, het patiëntenvervoer en andere praktische zaken ter ondersteuning van de dagelijkse werking op de afdeling.

Sociale dienst

De medewerker van de Sociale dienst zal indien nodig ondersteuning bieden betreffende sociale en financiële noden: premies, palliatief verlof, ... Indien u tijdelijk (enkele uren, enkele dagen) of definitief de afdeling verlaat, zal zij de coördinatie met de ondersteunende thuiszorgdiensten op zich nemen.

U of uw familie kunnen ook steeds zelf een gesprek met de sociale dienst aanvragen via de verpleegkundigen van de afdeling.

Diëtist(e)

Indien u een specifiek dieet dient te volgen, zal de verpleging de diëtiste raadplegen.

Kinesi- en ergotherapie

In overleg met uw behandelend arts kan de kinesitherapeut op de afdeling bij u langskomen. Zij kan vanuit haar expertise bijdragen aan uw comfortbehandeling. De ergotherapeut kan, afhankelijk van uw specifieke behoeften, uw zelfstandigheid optimaliseren.

Oncologisch en palliatief supportteam (OST & PST)

Indien u eerder (voor de opname op de palliatieve eenheid) begeleid werd door medewerkers van deze teams zullen wij ook met hen in contact blijven. Van hen krijgen we nuttige en nodige informatie over uw ziekteproces.

Psychologische begeleiding

Aan de afdeling is tevens een psycholoog verbonden. De psycholoog kan zowel de patiënt als de naaste betrokkenen bijstaan in het ziekteproces, indien zij dat wensen. Doorgaans maakt u spontaan kennis met hem gedurende het verblijf. U mag echter zelf ook steeds een gesprek vragen. Deze gesprekken zijn kosteloos. Ook als u vragen heeft omtrent ondersteuning van kinderen of kleinkinderen kan een gesprek hierover helpen. Hierbij kunnen we vanuit de afdeling ondersteunende hulpmiddelen aanbieden zoals: folders, boeken, werkboeken, troostdozen, knutselmaterialen, ...

Levensbeschouwelijke zorg

Het ziekenhuis beschikt over een team medewerkers (existentieel supportteam) die u en uw naasten kunnen ondersteunen bij zingevingsvragen. Zij werken vanuit een professioneel pluralistische houding. Wilt u één van deze medewerkers spreken, vraag dan aan een verpleegkundige om hen te contacteren. Desgewenst kunnen zij u in contact brengen met een vertegenwoordiger van uw geloofsgemeenschap. Uw vraag wordt steeds in alle discretie en met het nodige respect behandeld.

Vrijwilligers

We zijn zeer dankbaar dat we op een aantal vrijwilligers kunnen rekenen die mee zorgen voor een aantal extra's op de afdeling: verzorgen van bloemen, pannenkoeken bakken, extra toets geven aan de maaltijden, samen een boek lezen of een wandeling maken. Daarnaast zijn zij ook voor u en uw familie beschikbaar om naar uw verhaal te luisteren of in stilte nabijheid te geven.

Andere diensten

Op vraag kunt u ook een beroep doen op andere (betalende) diensten zoals een kapper en pedicure.

Verblijf

Dagindeling

Uw specifieke medische behoeften en zorgnoden bepalen uw persoonlijke dagindeling. We vinden het belangrijk dat u zelf mee de dagindeling kunt bepalen, rekening houdend met enkele grote lijnen. Daardoor verloopt een dag voor elke patiënt verschillend.

Bezoekuren

Er zijn op de palliatieve eenheid geen specifieke bezoeken en bezoekers zijn dag en nacht welkom. Er moet wel over gewaakt worden dat het bezoek voor de patiënt niet te druk is. Het is wenselijk dat hieromtrent afspraken worden gemaakt.

Op de afdeling heerst een sfeer van rust en stilte, wij vragen de bezoekers dit te respecteren.

Misschien stelt u het op prijs dat uw bezoek u bijvoorbeeld helpt bij het eten, de verzorging, of gewoon maximaal bij u aanwezig is en u ondersteunt.

Indien er na 20.00 uur en tijdens de nacht bezoek aanwezig is en blijft dan vragen we u om dit op voorhand met de verpleging te bespreken en kenbaar te maken zodat wij daarop voorbereid zijn.

Het is mogelijk dat een familielid blijft overnachten. Er kan dan een zetelbed op de kamer worden bijgezet.

De patiëntenbesprekingen vinden plaats om 07.00 uur, 14.00 uur en om 21.45 uur. De verpleegkundigen bezorgen hierbij alle nodige informatie aan de collega's die de zorg overnemen, zodat deze op de hoogte zijn van uw toestand, de ingestelde behandeling en eventuele problemen of vragen. Om deze besprekingen zo efficiënt mogelijk te laten verlopen, vragen we u vriendelijk om niet te storen tijdens deze besprekingen en even te wachten met uw vragen. Voor dringende zaken kunt u uiteraard wel steeds een verpleegkundige bereiken.

Veilige zorg

Patiëntidentificatie

Bij het toedienen van medicatie en bij medische/verpleegkundige handelingen, is het belangrijk dat uw identiteit gecontroleerd wordt om elke vergissing uit te sluiten. U zult meermaals gevraagd worden uw naam en geboortedatum te formuleren (telkens opnieuw bij een eerste contact met een nieuwe zorgverlener). Dit is een standaardprocedure in ons ziekenhuis, die mee een veilige zorg garandeert. Het is dan ook belangrijk om gedurende uw hele ziekenhuisverblijf steeds uw identificatiebandje te dragen. Als het toch zou loskomen, verloren zou gaan of het identificatiebandje niet meer leesbaar is, gelieve dit dan zo snel mogelijk te melden aan een verpleegkundige.

Tromboseprofylaxebeleid

Hoewel het tromboseprofylaxebeleid erg belangrijk is, zal op de palliatieve eenheid steeds individueel worden bekeken of dit op een bepaald ogenblik van het terminale stadium kan worden stopgezet in functie van het comfort. Zowel patiënt als familie worden hierover geïnformeerd.

Valpreventiebeleid

In AZ Nikolaas zijn we zeer waakzaam voor valincidenten van onze patiënten. Hiervoor werd een valpreventiebeleid uitgewerkt. Van belang is dat u steeds valincidenten uit het verleden bespreekt met de verpleegkundige, therapeut of arts. We wijzen u graag op een aantal aspecten waar u zelf tijdens uw verblijf op kunt letten in onze affiche voor valpreventie die u kunt terugvinden op www.aznikolaas.be.

Decubituspreventiebeleid

In AZ Nikolaas passen we een beleid toe dat het ontstaan van doorligwonden bij onze patiënten dient te voorkomen. Meer informatie hieromtrent kunt u nalezen in de patiëntenbrochure 'Preventie decubitus'. Deze kunt u terugvinden op www.aznikolaas.be.

Pijn

Indien u pijn heeft, zullen de arts en de verpleegkundigen hieraan de nodige aandacht besteden. De ernst van de pijn kan het best aan de hand van een cijfer van 0 (geen pijn) tot 10 (onhoudbare pijn) of op een speciale meetlat aangegeven worden. Het is belangrijk dat u pijn zo snel mogelijk rapporteert, zodat snel en efficiënt kan worden ingegrepen. Informatie rond 'pijn' kunt u terugvinden op de website www.aznikolaas.be.

Ziekenhuishygiëne

Een goede handhygiëne is belangrijk om de overdracht van ziektekiemen te voorkomen. Uw zorgverstrekkers ontsmetten hiervoor de handen met handalcohol. U kunt ook helpen door uw handen regelmatig te wassen met water en zeep (bv. vóór de maaltijd, na toiletgebruik, na hoesten, niezen of snuiten, bij vuile handen). Sommige patiënten zullen van de arts de raad krijgen om de handen ook te ontsmetten.

Bepaalde kiemen worden ook verspreid via de lucht. Daarom is het belangrijk om te hoesten, niezen of snuiten met een afgewend gezicht en de mond en neus af te dekken met een papieren zakdoekje. Dit papieren zakdoekje wordt na gebruik weggegooid, en daarna worden de handen gewassen.

Voor sommige kiemen worden in het ziekenhuis extra voorzorgsmaatregelen genomen. U wordt dan ‘in isolatie’ verzorgd. De ziekenhuismedewerkers dragen bij uw verzorging handschoenen, een masker of een schort. Aan uw kamerdeur hangt ook een fiche met deze informatie. Indien u nog vragen heeft, kunt u steeds terecht bij de verpleegkundige van de afdeling of bij de dienst Ziekenhuishygiëne (tel. 03 760 27 09).

Orgaan- en weefseldonatie

AZ Nikolaas past de wetgeving inzake orgaan- en weefseldonatie toe: het beleid kan worden nagelezen op de website www.aznikolaas.be.

Ontslag

Indien u tijdens uw verblijf de wens heeft om nog even (uren, een dag, een weekend) naar huis te gaan en uw tijdelijke toestand dit mogelijk maakt, zal het team in overleg met u en uw familie dit trachten te realiseren. Er kan dan met de thuiszorgdiensten contact worden opgenomen zodat u ook thuis gedurende deze (korte) periode op de nodige ondersteuning en zorg kunt rekenen (mocht dit nodig zijn).

Bij verbetering of stabilisatie van de symptomen zijn er twee mogelijkheden:

- Terugplaatsing naar de thuissituatie.
- Doorverwijzing naar een woonzorgcentrum, kortverblijf.

Dit wordt altijd samen met u, uw familie en het team zorgzaam besproken. Onze externe partners van de thuiszorg en zorginstellingen worden ook hierin tijdig betrokken.

Uiteraard kan een heropname worden overwogen indien de evolutie dit zou vereisen.

Volgende zaken krijgt u dan mee naar huis:

- Een ontslagbrief voor de huisarts.
- Een ontslagbrief voor u als patiënt, met contactgegevens, specifieke informatie over de noodzakelijke nazorg, een medicatieschema en zo nodig een vervolgspraak.

- Indien nodig, voorschriften voor andere zorgverleners (bv. thuiszorg).
- Medicatie (indien nodig).

Bij het definitief verlaten van de afdeling zal de verpleegkundige uw juiste ontslaguur noteren zodat u administratief niets meer hoeft te doen.

Algemene informatie

- Op de terreinen van AZ Nikolaas geldt een **algemeen rookverbod**, behalve in enkele specifieke rooklokalen. Er bevindt zich een rookpaviljoen op alle campussen. Algemeen wordt aangenomen dat roken en overmatig gebruik van alcohol schadelijk zijn voor uw gezondheid. Bij sommige therapieën of behandelingen wordt roken of het gebruik van alcohol absoluut afgeraden. Indien u hieromtrent specifieke vragen heeft, aarzel niet om uw arts hierover aan te spreken.
- 10 duidelijke afspraken omtrent uw en onze veiligheid vindt u terug in het Reglement Inwendige orde, raadpleegbaar op de website www.aznikolaas.be.
- Uitleg over de financiële aspecten van uw opname kunt u terugvinden in de **financiële infogids**, beschikbaar aan het onthaal van het ziekenhuis of via onze website (www.aznikolaas.be/patiënt). De meerkost van een éénpersoonskamer (o.a. het aanrekenen van een voorschot bij opname en de hieraan verbonden supplementen) wordt hierin toegelicht.
- Indien u over een **hospitalisatieverzekering** beschikt, is het raadzaam om uw verzekeraar vooraf op de hoogte te brengen van uw opname en u goed te informeren over de zaken die (al dan niet) opgenomen zijn in uw polis.
- Ons ziekenhuis neemt deel aan de **uitwisseling van gezondheidsgegevens (COZO)**. Meer informatie kunt u terugvinden op www.cozo.be of in de specifieke brochure, beschikbaar aan het onthaal van het ziekenhuis.
- De Ombudsdienst van het ziekenhuis bevindt zich in de nabijheid van de hoofdingang van campus Sint-Niklaas - Moerlandstraat. Meer informatie over de werking van de Ombudsdienst en de rechten die u heeft als patiënt vindt u op onze website: www.aznikolaas.be.

- Het ziekenhuis is niet verantwoordelijk voor behandelingen uitgevoerd door zelfstandige artsen en paramedici (o.a. kinesisten) in het ziekenhuis (afwijzing centrale aansprakelijkheid). Zij sluiten hier zelf een verzekering voor af.
- Het ziekenhuis is niet verantwoordelijk voor diefstal en verlies van waardevolle voorwerpen. We raden aan geen waardevolle voorwerpen mee te brengen naar het ziekenhuis.
- Bijkomende informatie omtrent ziekenhuisopnames en verwante thema's kunt u ook opvragen bij uw plaatselijk **ziekenfonds**.
- Tips en opmerkingen om de zorg verder te verbeteren zijn steeds welkom en kunt u aangeven op het kaartje 'Uw mening telt', te verkrijgen via de verpleegkundige.
- Meer informatie over deze en andere algemene items kunt u terugvinden op onze website: www.aznikolaas.be. Raadpleeg zeker de items onder 'Praktisch' en 'Zorgethiek en regelgeving'. Indien u niet over internet beschikt, kunt u deze informatie eveneens op papier bekomen aan het onthaal van het ziekenhuis.

Contactgegevens

Hoofdverpleegkundige: Ilse De Jaeck | tel. 03 760 51 66

Palliatieve eenheid: 03 760 51 60

Oude Zandstraat 99 | 9120 Beveren

palliatievezorgen.BE@aznikolaas.be

Artsen:

Medisch diensthoofd: Dr. M. Van Ussel

Sociale dienst: tel. 03 760 50 09

*Scharlaken ontmoeting
Tussen jouw dood en mij
ligt een weefsel van breekbaarheid
ritselen flarden van bestaan.
Scharlaken is de plek
die langzaam scheurt.*

*Ik verzamel een handvol draden
en spin
langzaam en nauwkeurig
voor jou
en mij
een vuurrood liefdeslaken*

Claire vanden Abbeele

AZ Nikolaas vzw

Moerlandstraat 1 - 9100 Sint-Niklaas
tel. 03 760 60 60 - fax 03 760 60 70
www.aznikolaas.be - info@aznikolaas.be

Palliatieve eenheid

Campus Beveren
Oude Zandstraat 99 | 9120 Beveren
tel. 03 760 51 60